

LESDOELEN

Deze lesfiche is de derde les van de lessenreeksfiche 'Te oud voor taal'. In deze les leren de leerlingen de resultaten van hun onderzoek te analyseren en een conclusie te formuleren.

Leerplandoelstelling: De leerlingen doorlopen een onderzoeksproces in samenhang met specifieke inhoud van het leerplan.

SITES, BENODIGDHEDEN EN MATERIALEN

- Onderzoeksresultaten van het eigen onderzoek van de leerlingen

BEGINFASE VAN DE LES

Start deze les met een kort klasgesprek waarin je polst naar de ervaringen van de leerlingen. Velen van hen zullen hun comfortzone verlaten hebben bij de uitvoeringsfase van hun onderzoek. Medeleerlingen en leerkrachten onderwerpen aan een experiment met woordenschattesten of leeftijdsgenoten en volwassenen interviewen, is nu eenmaal niet iets wat je dagelijks doet. Probeer in dit klasgesprekje ook na te gaan of de leerlingen denken dat hun onderzoeksresultaten betrouwbaar zullen zijn en of hun hypothese bevestigd zal worden of niet.

MIDDENFASE VAN DE LES

In de middenfase van de les gaan de leerlingen aan de slag met hun resultaten. Laat hen eerst hun onderzoeksvraag, deelvragen en hypothese opnieuw bekijken. Daarna moeten ze selecteren welke resultaten relevant zijn om een bepaalde vraag te beantwoorden. Als de verzamelde gegevens niet overzichtelijk genoeg zijn, is het belangrijk dat ze die eerst visueel proberen voor te stellen. Toon de leerlingen voor hoe dit moet (of schakel op voorhand de hulp in van hun wiskundeleerkracht).

Pas wanneer de resultaten overzichtelijk zijn weergegeven, kunnen de leerlingen (eindelijk!) proberen hun onderzoeksvraag te beantwoorden. Geef de leerlingen enkele richtvragen mee om deze analyse te ondersteunen en laat hen elke vraag beantwoorden in kernwoorden:

- Wat kan je uit de gegevens afleiden?
- Liet de gekozen methodologie je toe om een betrouwbaar antwoord te formuleren?
- Bevestigen de resultaten de opgestelde hypothese? Waarom wel of niet?
- Welke gegevens zijn essentieel voor je conclusie?
- Is bijkomend onderzoek nodig?
- Wat zou je deze keer anders aanpakken?

EINDFASE VAN DE LES

Eindig deze les opnieuw met een kort klasgesprek. Ga na of de resultaten het buikgevoel van de leerlingen bevestigt, welke eventuele tekortkomingen hun onderzoek had en welke mogelijkheden voor vervolgonderzoek ze suggereren. Dit gesprek is trouwens een uitgelezen kans om te benadrukken dat ook onderzoek dat er niet in slaagt de hypothese te bevestigen waardevol is. Soms zijn 'mislukte' onderzoeken net de waardevolste!

De inspiratiefiche is uiteraard geen afgewerkte les. De vragen hieronder helpen je om vanuit deze inspiratiefiche een les te ontwerpen voor jouw leerlingen volgens de principes van effectieve didactiek.

VOORBEREIDING

DOELGERICHT WERKEN

- Wat wil je dat er blijft plakken bij je leerlingen na deze les?
- Aan welke leerplandoelen werk je?
- Hoe kadert het lesdoel binnen een groter geheel?

BEGINSITUATIE

- Welke voorkennis hebben je leerlingen?
- Wat deden de leerlingen al rond die vaardigheid of dat thema?

ORGANISATIE

Welke materialen/lokaalopstelling/groepsindeling ... heb je nodig?

BEGINFASE

DOEL

- Hoe zorg ik dat het lesdoel en de succescriteria duidelijk zijn voor de leerlingen?
- Zien leerlingen de integratie van dit doel in het grotere geheel?

VOORKENNIS

- Hoe roep je voorkennis op bij alle leerlingen?
- Welke acties onderneem je voor leerlingen met minder voorkennis?
- Gebruiken je leerlingen eerder geleerde strategieën?

MOTIVATIE

- Hoe motiveer je je leerlingen voor je les?
- Hoe motiveer je je leerlingen om hun grenzen te verleggen?
- Krijgen je leerlingen keuzes en verantwoordelijkheid (voor hun leerproces)?

MIDDENFASE

INSTRUCTIE / PROBLEEMSTELLING

- Met welke voorbeelden verduidelijk je je instructies?
- Hoe verduidelijk je moeilijke begrippen waarvan je wilt dat leerlingen ze kennen?

BEGELEID INOEFENEN: STRATEGIEËN INOEFENEN / MODELING

- Hoe model je de aanpak voor opdrachten? En hoe bouw je die ondersteuning af?
- Wat doe je voor leerlingen die de strategieën nog niet zelfstandig toepassen?
- Welke ondersteuning bied je aan leerlingen met taalmoeilijkheden?

ACTIVEREN EN INTERACTIE STIMULEREN

- Hoe zorg je dat zoveel mogelijk leerlingen tegelijkertijd actief leren?
- Hoe bevorder je interactie tijdens de les?

CONTROLE VAN BEGRIP

Welke korte checks voorzie je om na te gaan of de leerlingen de geziene leerstof beheersen?

EINDFASE

- Hoe krijgen je leerlingen zicht op hun groei?
- Hoe kunnen je leerlingen aantonen dat ze de doelen bereikt hebben?
- Wanneer en hoe bouw je verder op deze les?